

היועצת המשפטית

09.09.2008

נתקבל

ירושלים, ל' אב תשס"ח
31 אוגוסט 2008
תיק: 23 - פניות הציבור כללי
מזהה מלי: 184389D

לכבוד ✓

עו"ד נילי אבן חן
מנהלת המחלקה לכלכלה ומחקר
התנועה למען איכות השלטון בישראל
יפו 208
ירושלים 94383

ח.נ.

הנדון: הוועידה על תביעות יהודיות חומריות נגד גרמניה
סימוכין: מכתביך מיום 26.5.08 ומיום 28.5.08 לראש הממשלה

מכתביך שבסימוכין לראש הממשלה הועברו ללשכה המשפטית במשרדנו למתן מענה, והריני להתנצל על העיכוב בתשובתנו, ולהשיבך לגופם של דברים כדלקמן:

1. במכתביך הועלו טענות שונות בנוגע לפעילותה של הוועידה על תביעות יהודיות חומריות כנגד גרמניה (להלן – ועידת התביעות), והשפעתן על הטיפול הניתן לניצולי השואה החיים בישראל.
2. ממשלת ישראל אישרה בשנה החולפת תוכנית מקיפה לסיוע לניצולי השואה החיים בישראל, זאת במסגרת החלטות ממשלה מס' 2534 מיום 4.11.2007 ומס' 2941 מיום 13.1.2008, אשר יושמו, בין היתר, במסגרת חוק התכנית להגדלת גמלאות הבטחת הכנסה לקשישים נזקקים ולסיוע לניצולי שואה (תיקוני חקיקה) התשס"ח-2008.
3. כידוע, בחודש ינואר האחרון מונתה ועדת חקירה ממלכתית בנושא הסיוע לניצולי השואה, בראשות שופטת בית המשפט העליון (בדימ') דליה דורנר. זמן קצר לאחר קבלת מכתביך שבסימוכין, ועדת החקירה השלימה את עבודתה, והגישה דין וחשבון (להלן – הדו"ח), אשר כלל, בין היתר, התייחסות לסוגיות הנוגעות לפעילותה של ועידת התביעות.
4. בהמשך לפרסום הדו"ח, קיימו משרדי הממשלה הנוגעים בדבר עבודת מטה אינטנסיבית, במסגרתה נבחנו הפרקים השונים בדו"ח ומשמעות יישומם, ונערכו מספר מפגשים עם נציגות מרכז הארגונים של ניצולי השואה, לצורך ליבון הסוגיות השונות. בהמשך לעבודה שנעשתה, החליטה הממשלה, בהחלטתה מס' 3940 מיום 17.8.2008, לאמץ את עיקרי האמור בדו"ח וליישם שורה של צעדים משלימים לסיוע לניצולי השואה החיים בישראל.
5. בכל הנוגע ליחסים שבין הממשלה לבין ועידת התביעות, נקבע בהחלטת הממשלה כדלקמן:

"הסדרת אופי היחסים שבין ממשלת ישראל לבין ועידת התביעות

1. בהמשך להערות שנכללו בדו"ח הוועדה ביחס לאופן שבו נעשה שימוש בכספי ועידת התביעות, ובצד ההערכה הרבה שהממשלה רוחשת לפעילותה והרצון שהביעה ועידת התביעות לערוך בחינה מחודשת של יחסיה עם המדינה, להטיל על השר לענייני גמלאים, המופקד על ענייני השבת זכויות ורכוש יהודי, לבוא בדברים עם ועידת התביעות על מנת:

(א) להביא לגיבוש אמנה אשר תגדיר את אופי היחסים בין ועידת התביעות לבין הממשלה ותקבע מדיניות לעניין פעולותיה של הוועדה לקידום הסיוע הניתן על ידי ועידת התביעות לניצולי השואה בישראל.

(ב) לחבטיח כי סכומי התמיכה שמקורם ברכוש קורבנות הנאצים והקהילות שחרבו בגרמניה ובאוסטריה המופקדים בידי הוועדה, וכספים נוספים שיושגו במסגרת סמכויותיה של הוועדה, ימשיכו לתרום באופן משמעותי לרווחת ניצולי השואה בישראל, תוך תכנון ארוך-טווח ובהתייחס להזדקנותה של האוכלוסייה.

בכל הקשור להשתתפות ועידת התביעות בסל השירותים לסיוע לניצולים, יפעל השר לענייני גמלאים בתיאום עם שר הרווחה והשירותים החברתיים.

2. לקבוע כי הממשלה רואה לנכון שכספי ועידת התביעות ישמשו מכאן ואילך למתן סיוע כספי ישיר לניצולי השואה, לתמיכה בשירותים בעין עבורם, לפיתוח תשתיות לשירותים אשר תינתן בהם עדיפות מובהקת לניצולים או לפיתוח שירותים אשר ישרתו מספר משמעותי של ניצולים. כל זאת, למעט כספים המיועדים להנחלת זיכרון השואה, ומבלי שתפגענה תוכניות קיימות".

רצ"ב העתק מהחלטת ממשלה מס' 3940.

6. אנו סבורים כי מדיניות הממשלה, כפי שהיא משתקפת בהחלטת הממשלה האמורה, יוצרת מסגרת מתאימה להגדרת אופי היחסים בין ועידת התביעות לבין הממשלה ולקביעת מדיניות ביחס לסיוע שמעניקה הוועדה לניצולים בארץ, באופן שימשיך לתרום משמעותית לרווחת הניצולים בארץ, תוך תכנון ארוך-טווח.

בכבוד רב ובב"ח,

יעל כהן, עוזר

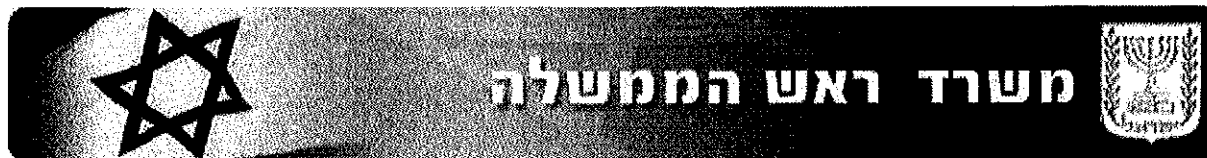
סגנית בכירה ליועצת המשפטית

העתק:

לשכת ראש הממשלה

מר רענן דינור - המנהל הכללי, משרד ראש הממשלה

מר אהוד פראוור - ראש האגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה

הגדלת הסיוע לניצולי השואה

מזכירות הממשלה

החלטה מס' 3940 של הממשלה מיום 17.08.2008.

הממשלה ה-31 אהוד אולמרט

נושא ההחלטה :

מחליטים :

הגדלת הסיוע לניצולי השואה

1. בהמשך לדין וחשבון ועדת החקירה הממלכתית בנושא הסיוע לניצולי השואה בראשותה של השופטת (בדימוס) דליה דורנר (להלן - "הדו"ח" ו"הוועדה", לפי העניין), ולעבודת המטה הבין משרדית שהתקיימה בעקבותיו, לאמץ את עיקרי האמור בדו"ח וליישם שורה של צעדים משלימים לסיוע לניצולי השואה החיים בישראל.

2. הפעולות המפורטות בהחלטה זו מהוות השלמה לתוכנית הסיוע לניצולי השואה שאושרה בהחלטות ממשלה מס' 2534 מיום 4.11.2007 ומס' 2941 מיום 13.1.2008, כפי שיושמו, בין היתר, במסגרת חוק התכנית להגדלת גמלאות הבטחת הכנסה לקשישים ונזקקים ולסיוע לניצולי שואה (תיקוני חקיקה) התשס"ח-2008.

3. במסגרת זו, יבוצעו הפעולות כדלקמן:

א. העלאת התגמולים החודשיים לפי ס' 4 לחוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957.

1) להנחות את שר האוצר לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף 4 לחוק נכי רדיפות הנאצים התשי"ז-1957 (להלן - "החוק"), כך שזכאים לתגמול לפי סעיף 4 לחוק יקבלו השלמה לסכום השווה ל-75% מהרנטה הגרמנית, לפי דרגת נכותם, על פי שיעורה ביום העדכון, כאמור בסעיף 3(א)(3) להחלטה זו.

2) סכום ההשלמה יהיה סכום ההפרש שבין התגמול לפי סעיף 4 לחוק, כפי שיהיה מפעם לפעם, לבין סכום השווה ל-75% מהרנטה הגרמנית, לפי דרגת נכותו של הנכה (להלן - "תוספת לגמלה"), תוספת לגמלה תשלום רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2008.

3) עדכון התוספת לגמלה ייעשה אחת לשנה ביום 1 במאי של כל שנה, סכום הרנטה הגרמנית לצורך עדכון התוספת יהיה כסכומה ביום ה-1 במאי של כל שנה, והיא תחושב בשקלים חדשים לפי שער האירו הממוצע בתקופה שבין ה-1 בינואר עד ה-30 באפריל של אותה שנה.

4) להנחות את שר האוצר להביא את הצו לפי סעיף 4 לחוק לאישור ועדת הכספים של הכנסת עד ליום 1.9.2008, ולפנות בבקשה ליו"ר ועדת הכספים לאשר את הצו עד ליום 10.9.2008, על מנת לאפשר העברת התשלום לניצולים עד לסוף אותו חודש.

ב. המשך המאמץ לשדרוג השירות בלשכה לשיקום נכים

1) הממשלה רושמת לפנייה את התהליכים המשמעותיים שהובילה הלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר (להלן - "הלשכה") לשיפור השירות הניתן בה לעשרות אלפי ניצולי שואה, ומנחה את ראש הלשכה להמשיך ולקדם את תוכניותיו בהקשר זה.

2) בהמשך להחלטת הממשלה מס' 2534 הנ"ל, ולאור ההערות הנקודתיות שנכללו בדו"ח ועדת החקירה, להורות למנכ"ל משרד האוצר לדווח לממשלה, אחת לשנה, על התקדמות תהליכי השינוי בלשכה, בהתאם למדדי תפוקה ותוצאה שיקבעו על ידו.

ג. הסדרת אופי היחסים שבין ממשלת ישראל לבין ועידת התביעות

1) בהמשך להערות שנכללו בדו"ח הוועדה ביחס לאופן שבו נעשה שימוש בכספי ועידת התביעות, ובצד ההערכה הרבה שהממשלה

רוחשת לפעילותה והרצון שהביעה ועידת התביעות לערוך בחינה מחודשת של יחסיה עם המדינה, להטיל על השר לענייני גמלאים, המפקד על ענייני השבת זכויות ורכוש יהודי, לבוא בדברים עם ועידת התביעות על מנת:

(א) להביא לגיבוש אמנה אשר תגדיר את אופי היחסים בין ועידת התביעות לבין הממשלה ותקבע מדיניות לעניין פעולותיה של הוועדה לקידום הסיוע הניתן על ידי ועידת התביעות לניצולי השואה בישראל.
 (ב) להבטיח כי סכומי התמיכה שמקורם ברכוש קורבנות הנאצים והקהילות שחרבו בגרמניה ובאוסטריה המופקדים בידי הוועדה, וכספים נוספים שיושגו במסגרת סמכויותיה של הוועדה, ימשיכו לתרום באופן משמעותי לרווחת ניצולי השואה בישראל, תוך תכנון ארוך-טווח ובהתייחס להזדקנותה של האוכלוסייה.
 בכל הקשור להשתתפות ועידת התביעות בסל השירותים לסיוע לניצולים, יפעל השר לענייני גמלאים בתיאום עם שר הרווחה והשירותים החברתיים.

2. לקבוע כי הממשלה רואה לנכון שכספי ועידת התביעות ישמשו מכאן ואילך למתן סיוע כספי ישיר לניצולי השואה, לתמיכה בשירותים בעין עבורם, לפיתוח תשתיות לשירותים אשר תינתן בהם עדיפות מובהקת לניצולים או לפיתוח שירותים אשר ישרתו מספר משמעותי של ניצולים. כל זאת, למעט כספים המיועדים להנחלת זיכרון השואה, ומבלי שתפגענה תוכניות קיימות.

ד) שירותים לניצולי השואה ופעולות למיצוי זכויותיהם

1. בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2534 הנ"ל, הגדילה הממשלה פי עשרה את התקציב למימון שירותים לניצולי שואה והעמידה אותו על סך של 200 מיליון ש"ח משנת 2009 ואילך. הממשלה רואה בתקציב זה, יחד עם תקציב בסדר גודל דומה שמעמידה ועידת התביעות, מענה לחלק הארי של המלצות הדו"ח בנושא.

2. להטיל על הוועדה לעניין הקצאת תקציב סל השירותים, בראשות מנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים, אשר מונתה בהחלטת ממשלה מס' 2534, לבחון, לאור המלצות הדו"ח ועל בסיס הידע המקצועי הקיים במשרד, הממשלה הולונטיים, את אופן השימוש במשאבים שהוקצו לסל השירותים לניצולי השואה.

3. להסמיך את מנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים להקים צוות בראשותו, ובשיתוף מנכ"ל המשרד לענייני הגמלאים ומנהל הלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר, אשר יביא תוך 90 יום להקמת מערך שיפעל למיצוי זכויותיהם של ניצולי השואה. הצוות יפעל לטיפול במכלול הנושאים הכרוכים בנושא, בהתבסס על כלל השירותים והיכולות הקיימים בגופי הממשלה השונים.

4. להטיל על מנכ"ל משרד הבריאות להקים צוות בראשותו, ובהשתתפות מנהל הלשכה לשיקום נכים ונציג אגף התקציבים במשרד האוצר, אשר יסדיר בתוך 120 יום את נהלי העבודה שבין הממשלה לבין קופות החולים בנושא מנגנון השיפוי לתרופות שמקבלים ניצולים כחלק מנכותם המוכרת, בהתאם לחוק נכי רדיפות הנאצים, באופן אשר יביא לשיפור השירות לניצולים ובמסגרת המשאבים הקיימים.

(דו"ח ועדת החקירה הממלכתית בנושא הסיוע לניצולי השואה בראשות השופט (בדימוס) דליה דורנר - נמצא במזכירות הממשלה)

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה. הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות. החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי. הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.

החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.